

Cížlo 38.
18. septembra.

Romhaj Bóh!

Létnik 20.
1910.

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócheny
Napoj mōcheny
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mērny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpođn ty.

Z njebjes mana,
Njech či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

→ Sserbske njedželske lopjeno. ←

Wudawa ho kóždu žobotu w Smolerjez knihiczschežerni w Budyschinje a je tam sa schtwórtlétetu pschedplatu 40 np. dostacž.

17. njedžela po ſvjatej Trojizy.

Romſt. 12, 14—16.

Kschesczijana živjenje je hinaſche hacž kóždeho druhého čłowjeka živjenje. To nam ſvj. Paweł w zylém 12. ſtawje lista na Romſkich pokazuje. Tež w naschich ſchtuczach woħladamy:

Wſchelake ſwětle pruhi w Kschesczijanskim živjenju, kaž won ſwěcza

- I. se ſadžerženja Kschesczijana napschecžiwo njepſchecželam,
- II. se ſadžerženja Kschesczijana napschecžiwo wježelym a ſrudnym,

III. ſ teho, kaž ſu Kschesczijenjo mjes ſobu ſmyžleni.

I. Hdyž čłowjek njepſchecžela ſetka, dha ho jeho čželna wutroba na njeho rošhněwa, dokelž na to ſle myžli, kotrež je jej nacžinil, na njeměr a staroscze, kiž je jej pschihotował; stare ranę ſapocžnu drje ſ nowa bolecz a starý hněw a hidženje ſaſko we njej wozucži. A porědko doſež wostanje pschi tym. Sſlowa drje klyſhimy kaž te: wſchitkim rad wodawam, temu pak ſabycž njemόžu, ſchtož je mi čžinil; nikomu niež ſleho njepopsheju, ale hdy by teho tajke potrjechilo, bych ho wutrobnje ſwježelil. To je tón starý ſakon čželneho čłowjeka: woko wo woko, ſub wo ſub. S teho tež pschińdže, ſo ho tak porědko mjes čželnymi čłowjekami njepſchecželſtwo, kiž je nastalo, ſaſko ſhubi; jeho hróſbniwy woheň njemόže haſhnečz. Tajzy čłowjekojo ſu kaž wužuchene polo, na kotrymž žana roſtlina wjazy roſež ami tycž njemόže. — Zyle hinaſ Kschesczijan. Do jeho

wutroby je ſchkriczka bójſkeje luboſcze jeho ſenjeſa padnyła. Ssam je ſhonil pſches ſwojego ſenjeſa, kaž to čzini, ſa wſcho ſle, ſa kóžde njeprawo, ſa wſchón njedžak a wſchu njeponkuſhncz, kotruž je wón ſwojemu ſenjeſej napschecžiwo pſchinjeſtl, wot njeho najbohatschu luboſcž ſhonicz, kaž wjele lóžſho wutroby je, hdyž ſkonečnje ſtará wina, kotraž dyrbjescze jeho kaž ſle ſcherženje pſches živjenje pſchewodžicz, kotrož kaž čzorna hrojaza mróčzel mjes nim a jeho Bohom wiſasche, ſo wot njeho wsa a woda. ſhonil je, kaž kraſnje to je, ſo móže ſebi prajicž: ty ſy ſjednany ſe ſwojim Bohom, niz pſches ſwoju ſaſkužbu, ale pſches ſwojego Boha hnadiu, ſjednany ty, kiž běſche poſleče ſaſkužil. Schtož žiwy Kschesczijan tak ſam na ſebi ſhoni pſches ſwojego Boha dobrociwoſcz, ſo čze nětk jako ſwěrny ſlužobník ſwojego ſenjeſa tež druhim dacž ſhonicz. Jemu to móžno njeje, ſloſcz ſe ſloſczu ſaplacžicz. Luboſcž Khrystuſhova, kotruž je ſam ſhonil, poilbčuje wjecžiwoſcz čželneje wutroby, kož husto čze ho hibacž. Jemu ho dže kaž Bileamej, kiž, hacžrunjež čzysche iſraelſke džeczi poſlečz, je tola žohnowacž dyrbjescze. Wón je ſwojego Boha pſches Khrystuſha ſeſnal jako teho, kiž jenož a kóždy čzaſ to dobre čze, dokelž je luboſcž a tón dobry ſam. Duž ſebi njeſwéri, druhého, a hdy by runje jeho njepſchecžel był, poſlečz, to rěka jemu wot Boha ſle napschecž. Wſchak by ſebi tola dyrbjal prajicž, ſo by ho ſ tym hiſhcze wjele bóle a wjele čježſho hacž na bližſhim na Boſy ſamym pſchehrēſchil. Teho by hanil, dokelž by wot njeho ſebi něſchtlo žadał, ſchtož tón ženje njebi moži čžinicž: ſle wot

Boha luboſcze, neschto zylo druhe, hacz schtož Boh ſam je a chze. Kaz Boh ſwojemu ſlonzu dawa ſhadzecz na prawych a neprawych, tak dawa won ſlonzu ſwojeje luboſcze ſweczicz pscheczelam a njepſcheczelam. Hroſne ſlowa ſakrowanja, kiž ſu ſo narodzile ſ nozy hręcha a bjesbóznoſcze, daloko wot ſo pokasa. Runje psches tuto ſadžerzenje kſcheczijana jeho njepſcheczelam napſcheczimo ſweczi ſo tak prawje jaſnje ſlonzo luboſcze, kajkež ſo hewaſ nihdze na zylym ſwecze njenamaſka. Ale ſweczi dha ſo tež wſchudzom mjes kſcheczijanami jaſnje, ſweczi ſo tež w twojej wutrobje, mój kſcheczijano? Hakle hdz mózesch ſebi to prajicz, potom mózesch ſebi wěſty bęcz, ſo je Chrystuſ ſo w twojej wutrobje narcđik a w njej bydli. Ale pola wérneho kſcheczijana ſwecza ſo tajke ſwetle pruhi tež —

II. ſ jeho ſadžerzenja napſcheczimo wjeſelym a ſrudnym. Wjeſelcze ſo ſ tymi, kiž ſo wjeſela, a płaczce ſ tymi, kiž płacza. Sſo ſ wjeſelymi wjeſelicz ſda ſo lohke bęcz. Hdzež ſu wjeſeli, tam ſo czlowjekojo rad ſendu, ſo bęchu ſo tež ſobu mohli wjeſelicz. Męſta wjeſela ſu ſ wjetſha poſne. Tam ſo czlowjekojo nje-dawaja dołho pscheproſycz. Ale wopraszej ſo jeno, czecho-dla tam khodža. Niz druhich dla, ale ſwoje dla, niz ſo bęchu ſ druhimi ſo wjeſeli a tak jich wjeſele powjetſhili, ale ſo bęchu ſam i wjeſele meli. Niz ta luboſcze, katraž ſ druhimi ſo wjeſeli, ale ſam luboſcze pyta wjeſele. A to tola njerěka ſo ſ tymi wjeſelicz, kiž ſo wjeſela. Sſo nad tym ſbožom wjeſelicz, kotrež je ſo jenož druhim doſtało, mjes tym ſo ſo jemu ſamemu žane doſtało njeje, won ſam ſnanu pod kſchizom ſtona, to je czelnemu czlowjeku zylo njemózne. Niz ſobuwjeſele, wjeſe ſkerje neschto druhe potom we wutrobje wožueži: blęda ſawicze. So ma runje tón tajke ſbože, ſo je ſo runje jemu tajki rjany lóž doſtał, to njemózne druh wopſchijecz, to tamny tola njeje ſablužit, to jemu njeha popſchecz. Wjeſe ſkerje hacz tajke ſobuwjeſele, ſbudžuje ſbože druheho husto hněwanje. Jenož hdzež je Chrystuſowa luboſcze we wutrobje wožuciła, tam je wona ſylna doſez, ſo bjes ſawicze wutrobne nad ſbožom druheho ſobu wjeſelicz. A temu ſluscha, ſo móže ſo czlowjek ſam ſaprewacze a prawje pschewinycz a to móže jeno luboſcze Chrystuſowa wutrobje ſpožcicze. Wſchato je Chrystuſ do najhórscheho čerpjenja ſchol, ſo by nam pucz ſ najwyschchemu wjeſelu ſrunał. Sſy ty, mój kſcheczijano, hizom tak daloko pschischoł, ſo tuto cziste wjeſele ſ druhim a ſ jeho ſbožom ſ twojeje wutrobny ſweczi? Tež na tym mózesch ſpoſnacze, kaf daloko ſy ty we wérnym, ſiowym kſcheczijanstwie pschischoł a Chrystuſowy duch tebje wobknježi.

A płakach ſ tymi, kiž płacza? Wo ſrudobje a żarowanju jich wjeſe ničo wjedzecz njeha. Hdzež to je, tam ſo wotwobrocza. Ja mam ſam ſe ſobu doſez czinicze, kóždy dyrbni ſam hladacze, kaf by ſebi mohli pomhaež, tak tež jow ſymna ſebicznoscz rjeknie. Drusy ſu drje rucze hotowi, ſrudnemu někotre troſhtowaze ſlowa a dobre pschecza wuprajicze, ale najhucezischo ſu wonie jenož ſlowa, kiž wo žanym wutrobnym dželbraczu ničo njewjedza. Woprawdžite wutrobne ſobuczucze, kiž husto wjeſe ſlowow njetrjeba, je jara žadne. Muſa druheho dyrbni hizom wulka bęcz, hdz dyrbja ju czlowjekojo ſobu ſaczuwače. Hdzež hſchecze tak ſteji, tam ſo wo tym ręczecz njemózne, ſo czlowjekojo czuja, ſo hromadu ſlusheja, kaj ſtawy jeneho czela, jeneje ſwójb. Hdzež ſo khęza wotpali, tam

ſo wſchitke ſtawu ſwójb jenak jara ſrudža, kaj ſo na wopak wſchitke wjeſela, hdz je ſo jenemu ſtawej wulke ſbože, wulka czescz doſtała. Dokelž ſu psches ſwiaſki krwë mjes ſobu ſiednoczeni, teho dla czuja wſchitzu luboſcze ſobu, katraž jeneho trjechi. — Tak je mjes wérnymi kſcheczijanami tež. Hacz runjež njeiſu psches ſwiaſki krwë ſiednoczeni, je tu hischecze wutrobnische towarſtwo, to je towarſtwo ſ Bohom, do kotrehož ſmę psches Chrystuſa pscheczadženi. Sſmę ſo pał dali psches Chrystuſa do jeho towarſtwo czahnyež a wot jeho ducha, wot ducha bōjskeje ſmilnoſcze napjelnicz, dha dyrbni jeho ſmilnoſcž tež w naſchich wutrobach tajke ſobuczucze ſbudžicze, wožebje ſe wſchitkimi tymi, kiž ſ nami w runym towarſtwje ſ tymi Anjelsom ſteja. Boh dyrbni ſo nad ſwojimi džeczimi ſmilicze, to jeho wótzna wutroba hinał njepſchida, duž dyrbimy my ſ tymi wutrobne ſobuczucze mécz, kiž jemu pschiblusczeja, tak derje kaj my, kiž ſu, schtož my ſmę: jeho džeczi, jeho wumozjeni, ſtawu jeneho wulkeho wótzneho doma. A kaf derje tajke ſobuczucze czini, kiž woprawdže ſ wutrobneje luboſcze wuthadžuje, to ſy ſnanu hizom ſam na ſebi w częſtej hodzinje ſhonil. My czujemy, to je pruha wot ſlonza bōjskeje ſmilnoſcze.

III. Haj, kſcheczijana zyla myſl je roſkſweczena wot ſwetla ſ wyžoſcoſcze. Męſce mjes ſobu jenaku myſl. Hdzež jenaka myſl knježi, tam je mér. Weso njeſmě to bęcz jenaka myſl w ſlym, potom žadyn mér njemohle wobſtač, ale jenaka myſl w tym Anjelu, myſl ſa to dobre, myſl, w kotrejž ſo czlowjek prózuje, ſo temu Anjesej podobny ſežinicz a najlepſche druheho pytacz. Hdzež tuta myſl wſchudzom knježi, tam žana njeſednota njemöze naſtač, tam neschto ſaczuwaſh wo tym mérje, kiž horkach knježi, hdzež ſu wſchitzu ſbóžni duchovo ſtajnje na to ſmyſleni, węcznemu Bohu w prawdoſeži a ſwiatloſeži ſku-žicze a jeho khwalbu pschipowjedacze, k jeho kraſnoſczi ſo modlicz. Tajka jenaka myſl je neschto kraſne. Ale jenož tam budże wostacze, hdzež czlowiſka myſl ſwjeczena je psches ducha bōjskeje luboſcze. Hewaſ khodža czlowjekojo kóždy po ſwojim puczu, myſla jenož na ſwoj wuzitk, na ſwoje ſbože.

A hdz potom jenaku myſl maju, dha ſa nich potom rěka: njemýſležje na wyžoke węžy, ale džeržežje ſo k niſkim. Kſcheczijanstwo węſcze njeha niſkomu wobarcacze, ſo by ſo prozowala, dale do pređka pschińcze, pokasa nam wjeſe bóle najwyschſchi wotyknjeny kóñz: bóle a bóle dyrbimy ſtemu wotemrjecz, wſchēdnie roſez w ſwjeczenju a pytacz Bohu ſo podobnych ſežinicz. Hdze mohl czlowjek ſebi wyschſchi kóñz wotyknycz? Schtož chze Pawoł jow wotpolasacze, to je ta wopacžna czesczelakomnoſcze, kiž jenož ſa tym ſteji, schtož do wocžow pada, kiž chze neschto wožebniſche czinicze, ſo by wožebitu czescz namakała, pschi tym pał wſchēdne, ſnanu niſke džela ſanjerodži, dokelž na nje ničto wožebje njekežbuje, jich dla ničton czlowjeka wožebje njekhwali. Tak chzysche czert Chrystuſa ſawjescz, na wyžoke węžy myſlicz ſ tym, ſo jeho napominaſche, ſo pschede wſchēm ludom ſ temploweho wjehcha dele puſhežicze. Ale Chrystuſ wuſwoli ſebi pucz ſlužazeje luboſcze a je ſo džeržaſ k niſkim. S tym, ſo wſchēdnie wucžesche mjes ludom, wſchēdnie pomhaſche tež hubjenym a niſkim ſe ſwojej ſpodziwnej mozu, wſchēdnie pytacze hręſchnikow k ſebi czahnyež, do najhukbſcheje haniby dele ſtupi, je ſwoje wyžoke powołanie dopjelnik. — Tak pytaju tež jeho wucžobnizh ſwoju czescz niz w tym, ſo na wyžoke węžy

mybla, kiz swet wozebje khwali, ale so we swojim powolanju sweru to swoje czinja, hacz by to runje psched swetom neschto znadne bylo, niz w tym, so s wozaadnymi czlowiekami wobkhadzeja, ale so niskim a hubjenym pomhaju s jich niskoze a hubjenstwa. Tajka bluzba je woprawdze husto wjazy winoita, hacz najkraznischti skutk, kotrejz swet khwali.

A kaž na wysoke wézy njemysli, tak so tež sam sa mudreho njedzerzi, kaž by won pschezo w kózdom naastupanju to prawe dyrbjal trzechic. To bluscha tež zbožu k czešczelomosczi czelnego czlowjeka. S teho potom tak wjese swady naastawa we wozaadach a w kraju, dokelž so žadny druhemu podwolice, žadny pschidacz njecha, so je so mysl, ale pschi swojim ménjenju wostawa, kaž by jenož wono prawe bylo. Tajki njemože ženje s druhimi w mérje živiy bycz. Hdzejz pak maju czlowjekovo jenaku, prawu kchesczijansku poniznu mybl, tajkuž Khrystuž tež mějescze, kiz běsche czieheje myble a s wutrobu pokornu, hdzejz na wysoke wézy njemysla a so samych sa mudrych njedzerza, ale, schtož sdobne je, do so dzerza, tam so tež prawje pschezimo druhim sadzerza, tam budze wo tajkej kchesczijanskej wozaadze rěkacz: Khrystuž sjeni swoju krahnoscz psches nju, hlaj, heta Boža pola czlowjekow. Hamjen.

W. w H. W.

Nabožina w schuli.

(Pochrakovanie.)

1. Kajke khrlusche do ludneje schule bluscheju? Teno tajke, kotrež su s čažow a wot wožobow, w kotrež běsche mózna, wjehela wera živa. Spokojeju wone pôdla teho žadanja, kotrež rěč a poesija na nje stajatej, dha je to cžim lěpje. Ale wěste nowomodske khrlusche se swojej nasynkowazej prosu a žuchej moralnoscu nještu sa žaneho kchesczijana, najmjenje pak sa džeczi. Tola tež w tajkim čažu, hdzejz pucž do Ziona psches puſčinu wjedze, na mužach njeprachuje, kotsiž se živeje wěry woprawdze kchesczijanske khrlusche spewaju, s kotrež móža wutroby bohate woschewjenje czerpac. Roshladny wuczeř wěsce pucze namaka, swoje džeczi tež s někotrymi duchownymi khrluschemi nowscheho čaža snate sczinicz. Pschede wschém pak jemu nasche herbske spewaſke wulki wubjerk dobrých khrluschem podawaju. S thich njech won tehodla pilnje wutwola; pschetož cžim bôle so živjenje w schuli se živjenjom w zyrlvi do pschesjenoscze pschinjeſe, cžim lěpje sa wobě. A je so džeczo we swojich schusskich lětach se spewaſtimi prawje snate scziniko a je lubowacž na wulklo, potom móžemy so nadzecž, so budze so ta kniha tež po schusskich lětach niz jeno w zyrlvi, ale tež w domje trjebacž a to cžim pilnisco, cžim bôle so schula pschi woblyje khrluschem zyrlwinfemu živjenju wožadu pschisamkuje. We mnohich wožadach su khrlusche, kotrež změdza so wožadzine herbſtwo mjenowacž. Tole herbſtwo ma schula wyžko w czeſci měcž.

2. Schto so s tutymi khrluschemi stawa? Wone so cžitaju, wuknu, spewaju. Tole wotmolwjenje dalschego wukladowanja trjeba. Nicžo so njewuknje a njespěva, schtož njeje so prjedy cžitalo a, tak daloko hacž trěbne, wukladowalo. Schtož bu cžitane a wuknjene, to so tež najbôle spěva. Wscho pak so njewuknje, schtož so cžita a spěva. Schto dha so wuknje?

a. Jenotliwe schtuczki, a to s přenja wot kózdeho hloža, kotrež so w schuli spěva, přenja schtuczka teksto, kiz ma mjeno hloža; s druhá jenotliwe schtuczki wozebje jako modlitwy, n. psch. s khrluscha: Božo, Knježe teho sweta rc. 5. scht.: Knježe, ty chzyl dženža wodžic mje po swojej pschilasni rc.; s khrl.: Čehodla so dyrbjal rudžic? rc. poſlednej schtuczky: Knježe, studzen wscheho

swoža rc.; s khrl.: Wobrońče so, Bože džeczi! rc. 4. scht.: Džeržeje twjerdze kcheczeňske prawo! rc.; s khrl.: O Božo, my zmy njelemani rc. 5. scht.: Nam wotewr, Knježe, wutrobu, so žlowu města damy rc. atd.

b. Zyle khrlusche, wozebje wusnawarske a modlerske khrlusche. Tich licžba drje je we wschelakich schulach wschelaka. Wulka žyla nječini. Neschto mjenje khrluschem, kotrež pak duscha jako twjerde živojstwo wožedži, na kotrež móže so posběhowac, džeržec a woschewjec, su wjazy winojtch, dyžli wulka licžba tajlich, kotrež pomjatk jeno njewěscze, wutroba pak s zyla njewobžedži. Tola hdzejz wuczeř roshmi, cžas wukupic, te wschelake cžinitoscze (cžitanje, pištanje, spěwanje, pschednoschenje) na jedyn dypl skutkowacž dawacž a potom wospijetowanje njesakondža, tam móže ſebi džeczo nimo jenotliwych schtuczkom lohko 30 zylych khrluschem twjerdze pschiswojic. Kotre? to s džela wot wožadzineho zyrlwinfeko živjenja wotwizuje; ale my mam tež khrlusche, kotrež dyrbjale ſhromadne ſublo wschitkikh wožadow býc a so tehodla tež we wschěch evangeliſkikh schulach wuknyc. Někotre tajke su n. psch. tele: Ach, porucž Bohu žwérku žwoj pucž a ſrudobu rc., Schtož Bohu wjerſchnemu so podda rc., Schtož cžini Boh, wſcho dobre je rc., Jeſuža ja njepuschču rc., Ach, wostań pschi naž s hnadiu rc., O Božo luboſny rc., Njech Bohu džakuje rc., Kak ſbóžny žym, hdzejz wotpocžuju rc. Ke temu njech so hisheče pschidadža po jenym khrluschem tajke sa ranje, wjeczor, njedželu a hlowne žwiedženie zyrlwinfeko lěta.

(Pschichodnje dale.)

Sswjaty wjeczor swoni!

O njech twoja duscha ſhoni,
Czomu ſswjaty wjeczor swoni:
Swuki ſwonoſ ſnamjenja
Tebi wjeczor živjenja.

Kaž dženj nětko na kónz dónđe,
Tak tež s tobú k žmíereži pónđe;
Duž dha wopomí, wutroba,
Kak by ſbóžne woſankla!

K. A. Fiedler.

Knjes Kóčka.

Powjedańczo se ſawostajeństwa Jana Wjela.

Swojby, kiz Kóčkežy rěkaju, mam tež my w Sserbach; a někotryžkuli muž Kóčka runa so kozorej bôle hacž kóčzy. Wonu knjes Kóčka pak, wo kotrež chzemž nětko powjedac, njebe se Sserbow, ale bě jendželski muž. Wo tym so wschelake piža a rěči abo tež haje, wot czehož to abo tamne s wěrnosczu njeje. — Hlej, to je hžom psches tsi sta lět, so je won był. A ja telko čažow so wo někim, býwichi tež hevak do zyka snaty, njemalo nabarbiež da. Něschtožkuli wo nim so s pomjatka pschecza, a něschtožkuli so s wumyžlow pschiswida, schtož džě wschak nicžo njeje hacž hoły pschiswisch a nabanh wupysch. Potajkim žym wschak wo jeho živjenju njemalo cžital a ſkyschal, a bych wam wjese powjedac mohl, schtož nimo wěrnoscze dže a je runje tak wěrno, kaž by schtož rjeli, so je raki pod njebjom lětacž widžal. Alle ſdónk teje powjescze, kotrež wam ſdželu, tón žana bažniczka njeje. Schtožkuli žym wo tym knjes Kóčzy se wschelak ſpižow ſa wěrne dohledžic mohl, to ma so tafle.

W najwjetšhim měsce zyloho žweta, w Londonje ſ mjenom, je wjazy luda, hacž ma zyle ſakkonske kralestwo. Tu je doſcž knje-

žich, kij žu bohatšchi, dýzli je sloth kral Salomon byl, a s ho ních živi ſo hubjený tradath ludžik, jako tón Lazarus, kij je wchón holi a bědny pſched durjemi teho bohacžka ležal, wo cžimž nam ſeženje na přenju njedželu po ſwiatej Trojizy ſwědcži. Haj, týhozy wudowow žu a wjele ſtow ſyrotow je, kotrež maju ſo hörje hacž někotre pžy. So by ſo žadyn tých milionařskich kniesow na žanej ſmilil, je porédki podawš. Tola ſo ſamjelcžecž njeda, ſo ſo to tola tež ſtawa.

Něhdyn s tých bohatych jendželskich ſupzow, s mjenom knies Worzech, ſebi khudu ſyrotu pſchiwa. Wón běſche ras pſchi rowje ſwojeje mandželskeje pobyl a s rovnícheža duzy hólcežza pýtnyl, kij bě ſo klečo pſchi ſyrym rowje ſyliſujo modil. To bě jemu wutrobu hnuko. Stupiwschi ſ njemu bě ſhonil, ſo to žatko nikoho na ſwěcze nima. Nan hižom wjele lét pod dormom leži a thdženja je ſo tu row tež nad lubej maczeſku ſamkył. Tón žarowny khlopčik, pachoſk ſnadž dwanacžich lét, ſlubi ſo želniwemu kniesej ſe ſwojej pobožnej rěču. Tón pſchecželne džesche: „Mój ſynko, hdyž nětko wjazy nicžej njeſký, dha pój boženje ſo mnú. Ta čhu ſo ſa tebje staracž, budžesch-li duchny.“

Wón jeho s wopředka ſwojemu ſchožarjej, kij běſche ſaſtojnif nad ſkladami pſchedaňskich tworow, do ſknadnych ſlužbicžkow poda, ſkaſawschi jemu: „džerž mi tu wbohu ſyrotku ſ miła, a wobledžbuji ſwěru, kajeje wutroby je.“ Šchožar widžesche bórsh, tón pachoſk je do wſchego ſwólny a do džela lepy, a ſchtož je wjazy hacž to, wón je taſ pobožna dusch, ſo ſwěru te modlitwy ſpěva, kotrež je jeho macž wucžila. To ſlyſhesche jeho dobrocžel radý, dokelž běſche wón ſam tež člowjek pobožnych waschnjow. Wſchitkón ſwój dželawý ſud a tež tých pſchekupſkych piſarcjow, kotrež bě wjele, wón ſ Božemu ſlowu a ſ bohuspodobnemu waschnju džesche, a ſchtóž by ſo na žadyn njepocžink ſložil, teho wón hladashé ſe ſlepſhemu wróćicž, a hdyž to nuczenje na twjerdu ſkalinu trjechi, wón teho njekhmanza ſe ſlužby ſtoreči. Š wjeſelom ſhoniwschi, ſo je Richard, tón pſchitovath hólcežez taſ pobožna dusch, wón jeho hluſtcho do ſwojeje wutroby wſa. Wón jeho pſchitostojne wudraſežicž da a dobreho wucžerja naja, ſo by wukliweho młoduſcha wſchitko to na wucžil, ſchtož žadyn pſchekupſki piſar ſa ſaſtojnif trjebi. Se wſchitkej mozu a prózu wukniesche Richard, bywſchi hacž dotal zyle hjeſe wſcheye ſchule, a na wuknuy ſa krótke ſéta taſ wjele, ſo jeho tón knies do pižárnje ſadži a jemu něſkto mſdy ſlicži.

Někotrežkuli wukliwej hlojčzy ſo ſchto wě ſchto ſda, hdyž ſe ſpěchom do předka pſchiudže, a předawſchi žebrak ſo wupinacž pōčnje kaž rodžený kniež. Richard paſ njebeſche tajki. Wón po nižny wosta, a cžinjesche ſwěru to ſwoje, a niz jeno na wocži kniesej, ale tež tam, hdyž njebeſche žanemu woku hacž jeniežžy Božemu widžecž. Mohli ſo džiwacž, ſo bě jemu jeho knies ſe wutrobu dobrý, hacž thdžen a bôle?

* * *

W tym čaſu pſchikafa knies, wulku pſchekupſku ſód ſe wſchelatimi tworami pſelnicž. Žeho wuj Žonaž, ſhoniweny ſódžnik a pſchekupje ſwědomy knies, dýrbjeſche ſ nimi pſches wulke morja na wíki jecž, daloko precž do indiſkých městow. — Prjedy hacž wotjedže, bě pola pſchekupza wotjedny wobjed. Džen prjedy běſche tón dobrotny knies ſwojim ſaſtojnym ludžom dowolu dal: „Schtož chze wot ſwojich wubytikow ſhano ſchto ſobu do wíkow dacž, temu to pſchivolne pſchidam. Schtož wot teho dobytka budže, to njebudže mi, ale jemu.“

Duž běchu wſchitzu rad dali, ſa tym hacž běſche žanemu móžno. Ženicki Richard njebeſche nicžeho pſchinjeſk. Sdžiwaný ſ teho kniesow wuj ſa poſleďním wobjedom pocža: „Wſchitzu ſu po ſwojej móžnoſezi dali. Njechaſch dha tola tež ty na wíki malinku

dacž, abo bojich ſo ſhano, to njemohlo žaneho wužitka měč?“ Richard ežerwjeń do wozow ſtupi a wón ſo ſtruchliwie wuſna, ſo žaneho wubytka nima. Š džiwanjom jeho knies dobrocžel pocža: „Wſchako cži tola mſdu dawam. Hdyž wostajich tu?“

„Njebudžče hněwny, mój dobrotny knieže“, wotmolwi Richard, „ja ani proſchka mſdy roſbrojil njeſkym.“

„To wſchak cži wěrju, dokelž mje híſheze hacž dotal ženje wobelhal njeſký. Ale to dyrbju wjedžecž, ſchto ſ tej mſdu cžinisch?“

„Džerže mi ſ dobroče, cžejczeny knieže, ja ſhym ju roſdal. Hdyž híſheze hľodna ſyrotka po měſce brodžach, ſhym wot jených khudých ludžicžkow druhdy wot jich ſucheho khleba kruh ſ naſyčenju měk. Nětko ſu híſheze khudſchi hacž tehdy, dokelž je jim nan wumrjel. A ja ſhym nětk bohaty člowjek, hdyž mam tu ſ waſcheje ſchžedroty drasty a najedže połno. A duž dha tým wbohim ludžicžkam noschu, ſchtož mi waſcha dobrota pjenjes dawa.“

Tu kniesej a wujej hibanja w duchu ſeñdzechu. Po khwili wuj ſanješe: „A to tež wopravdze nicžeho druheho nimaſch?“

„Tu, něſkto džě mam. Ale tutón mój měk wſchak ſobudacža hódny njeje.“

„A ſchto by to bylo?“

„To je kocžka, ſube bohatſtwo moje.“

Na to knies džesche: „Wujo, tu wězku daj ſebi roſprajicž! Hdyž bě wón ſ wopředka jeno do małich poſlužbow ſhmaný, ſchožar jeho něhdž ſ mlodými kocžkami póžka, ſo by je do rěki ſmjetal. Dokelž bě jemu tých kocžatkov žel, je wón po khěžach roſdała jow a tam jenu. Ale ſ jenej, wo ſotruž nichčo njebeč hdyž rođicž, ſo wróći. Hdyž mje na dworje ſetka, proschesche ſe želnyh hložom, hacž dowoliš njebych, ſo by ju žiwi ſměk ſhovacž a pſchi ſebi žiwič. Mój najlubſchi wujo, byli wón tehdy tebje taſ proſhyl, tež ty jemu wobarał njeby, ale by runje taſ prajil kaž ja: dha jeno ju měj! Wón je to ſkocžatko pěſtował, ſublał a paſł, a nětko je wužitna ſoječka myſchi.“

„Hdyž je temu taſ, Richardo“, porucži Žonaž, „daj mi ju ſobu. Hlej, hjes teho njeje, ſo njeby ſo ſ pſelnjenjom ſódze wjazy hacž jena myſch ſobu nute ſukla. A potom te hrymsate rawžy na ſchodu jěſdža a ſódžnikam ſa jěđu ſaža. Duž daj mi ju ſobu. A hdyž ſo ſe ſbožom wróću, cži radý ſa jeje ſoječke rjany ſarunat dam.“

Richard bě ſwólny, hacžrunje bě jemu nimale žel, ſo wot ſwojeje towařſchi dželicž. Maſajtra, hdyž chýchhu wotjecž, ju wón ſam na ſódž pſchitneſe, poł ſrudny a jako na ſebje ſameho hněwny, ſo je ju dal.

(Pſchichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Dokelž ſo knies primarius Wjazka w Budyschinje, ſhym předawſcheho kniesa fararja Wjazki pſchi Michalskej zýrkvi, na wotpočžink poda, je ſo ſaſtženu pónoželu nowowólba měka. Sa primarija je ſo wuſwolil dotalny knies ſekundarius Häßler, ſa ſekundarija dotalny knies archidiaconus Häß, ſa archidiaconia dotalny knies 1. kaplan Berg a ſa 1. kaplana dotalny knies 2. kaplan Eder.

— Knies wſchitschi dwórfki předat Uckermann w Draždžanach, ſaſtupny präſidenta konſistorſta ſo na wotpočžink poda. Kaž je hlyſhceč, budže najſkerje jeho naſkledník knies ſuperintendenta Dibelius w Draždžanach.